

Bilag 3

Besvarelse vedrørende energifællesskaber

Medlemmer af Borgerrepræsentationen Line Barfod (Ø), Mette Reissmann (A), Astrid Aller (F) og Christina Olumeko (Å) har den 11. januar 2022 stillet følgende spørgsmål til Teknik- og Miljøforvaltningen.

Spørgsmål

Forvaltningens bedes redegøre for

1. mulighederne for at oprette energifællesskaber
2. hvilke udfordringer forvaltningen ser for at udbrede energifællesskaber
3. hvilke redskaber udvalget kan bruge, hvis der er ønske om at understøtte energifællesskaber.

Svar

1. Mulighederne for at oprette energifællesskaber

Borgerenergifællesskaber

I dette notat tages udgangspunkt i begrebet borgerenergifællesskaber. Det forstås her som en gruppe af borgere, virksomheder og eventuelt en kommune, der går sammen om at producere og dele energi uden at være kommercielle aktører i energimarkedet. Energiindsatsen tager udgangspunkt i de bygninger, de bor i eller ejer, og som ligger i tilknytning til hinanden. Notatet omhandler ikke energifællesskaber mellem aktører, der ikke er lokaliseret tæt på hinanden, eller investerer i større VE-anlæg som fx Middelgrundens vindmøllepark.

Borgerenergifællesskabet kan i praksis have en eller flere aktiviteter udover at producere og dele energi. De kan også:

- spare energi
- udsætte brug af el (fleksibelt energiforbrug) for at aflaste elnettet
- udsætte brug af varme for at undgå opstart af fossile spidslastværker til varmforsyning
- lagre energi og opsætte ladestandere til elbiler.

Borgerenergifællesskabernes energiforbrug og -produktion skal spille sammen med det kollektive energiproduktions- og distributionsnet. Det er nogle gange teknisk og økonomisk komplekst at integrere lokal energiproduktion i det store, kollektive energisystem, men muligt under visse forudsætninger. Samtidigt giver det københavnere mulighed for at danne sociale fællesskaber, der kan styrke den grønne omstilling også i mere bred forstand.

25-02-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 633

Dokumentnummer i F2
985924

Sagsnummer i eDoc
2022-0014588

Plan, Analyse, Ressourcer og CO2-
reduktion

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Nedenfor er muligheder og barrierer beskrevet kort med særlig fokus på borgerenergifællesskabernes produktion af henholdsvis el og varme.

Solceller i borgerenergifællesskaber

Solceller på bygningers tage eller facader giver københavnere mulighed for at bidrage med grøn el til et energisystem, der i stigende grad elektrificeres og fremover vil kræve meget større elproduktion. Under de rette omstændigheder kan det også være en fornuftig forretning for københavnere.

Lokal produktion af solstrøm fra mindre solcelleanlæg på tage kan bidrage til at øge samtidigheden mellem elproduktion og elforbrug. Det kan være med til at aflaste elnettet og udskyde eller mindske behovet for at udbygge det.

Der er dog visse lovgivningsmæssige barrierer i dag, for at det sker og potentialet kan nås. Her nævnes blot et par af dem.

På grund af afregningsreglerne for strøm til elnettet er det vigtigt at kunne bruge så meget som muligt af den producerede strøm i det øjeblik den produceres. Samtidigt er der i dag stadig lovkrav om, at solstrømmen skal bruges på samme matrikel, som den produceres. Det giver problemer, hvis naboejendomme på forskellige matrikler sammen vil investere i solceller på det bedst egnede tag, men lade alle ejendommene få fordel af solstrømmen. Endeligt vil netselskaber ofte kun tilslutte et solcelleanlæg til én måler, hvilket har betydning for om strømmen kan anvendes i boligerne og ikke kun til fælles strømforbrug. Disse ting kan tilsammen begrænse anlæggenes størrelse, og gøre det vanskeligt at skabe en god økonomi i solcelleanlæg.

I det aktuelle forslag til solcellehandlingsplan til Teknik- og Miljøudvalget bliver muligheder og udfordringer nærmere beskrevet.

Varmeproduktion i borgerenergifællesskaber

98% af Københavns Kommune er i dag forsynet med fjernvarme, og nyder godt af stordriftsfordele, en flerstrengt forsyning og et stærkt samarbejde på tværs af varmeselskaberne i hele hovedstadsområdet. Dette store kollektive "energifællesskab" giver forsyningsikkerhed. Samtidigt sikrer det, at den billigste varmekilde prioriteres. Den kollektive fjernvarme er således robust overfor prisstigninger på grund af de mange forskellige energikilder i systemet. Endeligt giver det mulighed for at integrere overskudsvarme fra industri samt Carbon Capture & Storage (CCS), Power-to-X, geotermi og andre fremtidige energikilder.

Borgerenergifællesskaber kan ønske i fremtiden at etablere små lokale varmepumper. Disse har typisk ikke tilstrækkelig kapacitet i de kolde vintermåneder, og vil derfor oftest skulle suppleres med fjernvarme fra den kollektive fjernvarmeforsyning. Man risikerer dermed at overinvestere i energisystemet lokalt, uden at det bliver billigere, grønnere og sikrere for deltagerne i borgerenergifællesskabet og for samfundet.

Nogle steder kan det dog give mening for lokale energifællesskaber at etablere egen varmeproduktion. Det gælder i områder, hvor der ikke er

fjernvarmeforsyning, hvor der er stor afstand til fjernvarmenettet eller fjernvarmen ikke er samfundsøkonomisk rentabel, fx. i områder med meget få varmekunder.

2. Borgerenergifællesskaber i København – erfaringer og udfordringer

Der er så vidt vides endnu ingen energifællesskaber i juridisk forstand i København, men flere initiativer kan udvikle sig i den retning.

I 2019 fik Teknik- og Miljøforvaltningen en bevilling fra Grundejernes Investeringsfond til projektet "Sol over Byen". Projektet undersøgte mulige energifællesskaber, og der blev fundet flere relevante cases. Det almene boligselskab 3B i Folehaven har blandt andre vist særlig interesse. Her er man i gang med en større renovering, som også skal rumme mulighed for et energifællesskab med blandt andet solceller og fleksibelt varmebrug. I samarbejde med HOFOR ses også på muligheden for brug af varmepumper til opvarmning af brugsvand.

I 2021 fik Teknik- og Miljøforvaltningen en bevilling fra det danske EUDP-program til projektet Flex-CEC (Citizens Energy Communities). Projektet skal undersøge de tekniske muligheder for fleksibel, lokal energiproduktion og -forbrug i energifællesskaber mellem boligforeninger og virksomheder i Nordvest. Det sker i samarbejde med By & Havn, DTU og flere andre parter.

Miljøpunkt Nørrebro er for øjeblikket interesseret i at involvere sig i etablering af energifællesskaber.

Københavns Ejendomme & Indkøb under Økonomiforvaltningen følger også udviklingen og står klar til at indgå i energifællesskaber, hvis konkrete cases giver mening.

Det er Teknik- og Miljøforvaltningens oplevelse, at der er stigende interesse blandt virksomheder, boligforeninger og ejendomsforvaltere for at udvikle energifællesskaber i København.

Teknik- og Miljøforvaltningen har været i dialog med Energistyrelsen og har af flere omgange indsendt hørings svar til den danske implementering af EU-direktiv om energifællesskaber. Disse er fremsendt til orientering til Teknik- og Miljøudvalget.

Opsummerende vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen, at den danske implementering af EU-lovgivning om energifællesskaber medfører, at det er svært at finde rentable modeller for disse fællesskaber, som også er tilgængelige for ikke-professionelle aktører. Det gælder i særdeleshed for solceller på bygninger.

3. Redskaber til at fremme borgerenergifællesskaber

Teknik- og Miljøforvaltningen kan gennem den kommunale Klima Task Force gå i dialog med københavnere, understøtte og formidle mulighederne for energifællesskaber. En konkret hjælp i denne forbindelse ville være at identificere de gode cases i samarbejde med forsynings- og distributionsselskaber.

Klima Task Forcen er et tværgående samarbejde i Teknik- og Miljøforvaltningen, der skal bringe flere klimaprojekter til verden i byens lokalområder.

Det sker i første omgang i de fire aktuelle områdefornyelser Baunehøj, Bispebjerg Bakke, Skjolds Plads og Sundby, hvor lokale klimamedarbejdere er ansat. Men det kan også fremadrettet ske i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter over hele byen.

Teknik- og Miljøudvalget kan også rette henvendelse til Klima, Energi- og Forsyningsministeren om behov for lovændringer.

Svaret er offentligt tilgængeligt på kk.dk/artikel/spørgsmål-til-teknik-og-miljøudvalget.

Karsten Biering Nielsen
Vicedirektør

Bilag

- Bilag 1: Høringssvar til Forslag til lov om ændring af elforsyningsloven, august 2020
- Bilag 2: Høringssvar til bekendtgørelser, der implementerer Elmarkedsdirektivet, november 2020
- Bilag 3: Høringssvar til Lov om fremme af vedvarende energi, november 2020
- Bilag 4: Høringssvar til ændring af bekendtgørelser om energifællesskaber, maj 2021
- Bilag 5: Høringssvar til Spørgsmålskatalog, juni 2021

Notat

Til Teknik- og Miljøudvalget

Hørings svar til Forslag til lov om ændring af lov om el-forsyning

Teknik- og Miljøforvaltningen sendte den 17. august 2020 hørings svar til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet til et lovforslag om revidering af el-forsyningsloven.

Lovændringen er en implementering af EU-direktiver, der skal danne grundlag for flere energifællesskaber i Danmark. Direktiverne skal være implementeret i dansk lov medio 2021. Loven er pt. sat på dagsorden i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget til 2. og 3. behandling i december 2020.

I Område- og Bygningsfornyelsen er der i øjeblikket flere demonstrationsprojekter i gang for at afklare, hvordan lokale borger-energifællesskaber kan dannes i København, og hvordan kommunen kan indgå i sådanne fællesskaber (f.eks. i form af at der placeres solceller på nogle af kommunens store tagflader).

De overordnede pointer i hørings svaret er som følger:

- Opsætning af solceller på f.eks. beboelsesejendomme med brug af strøm inde i lejlighederne vil kunne gøres væsentligt lettere end i dag gennem nye bestemmelser om 'aktive kunder', dvs. én eller flere slutkunder der har en egenproduktion af el. Dette ser samtidig også ud til at kunne gælde kommunale bygninger. Det vil støtte op om klimaplanens mål om min. 1% solcellestrøm i 2025.
- Etablering af energifællesskaber kan styrke byens samlede grønne omstilling og gøre elforbruget mere fleksibelt. TMF har allerede erfaringer med etablering af energifællesskaber gennem projekterne Atelier og Sol Over Byen. De kan styrke borgernes evne til i fællesskab at lave grønne investeringer og kan medtænkes i nye byområder. Dette kan påvirke behovet for kapacitetsudbygning af elnettet i København og øge byens evne til at regulere sit forbrug efter, hvornår der er sol- og vindstrøm i nettet. Forvaltningen ser dog behov for en klarere definition af rammerne for energifællesskaber, hvis de skal kunne gøre en forskel i praksis.

8. december 2020

Sagsnummer
2020-0168813

Dokumentnummer
2020-0168813-9

Mobilitet, Klimatilpasning og
Byvedligehold
Afdelingssekretariatet
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

- Hvis borgerne skal kunne tage aktiv del i den grønne omstilling, som hensigten er med direktivet, er det nødvendigt, at de sikres adgang til egne forbrugsdata, brug af målere og adgang til el-nettet – også som energifællesskab. I dag skal beboelsesejendomme som vil dele solcellestrøm nedtage alle Radius' målere, for så at opsætte identiske egne målere. Det er spild af ressourcer og en betydelig hindring for udbygning af solcellekapaciteten i byen.
- Reguleringen af elmarkedet, udregning af tariffer m.m. har stor betydning for Københavns vej mod at blive CO₂-neutral, fordi det påvirker incitamenterne omkring forbrug, produktion og investeringer i vedvarende energi. Klimaeffekterne er pt. skrevet ud af bemærkningerne til lovforslaget, selvom det bygger på EU's Elmarkedsdirektiv, som kommissionen vurderer kan have store klimaeffekter (bl.a. ved at 17-21% af al vedvarende energi bliver borgerejet gennem energifællesskaber og aktive kunder).

Lone Byskov
Vicedirektør

Høringssvar

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Svar til høring over Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning (journal nr. 2019-90526)

13. august 2020

Sagsnummer
2020-0168813

Dokumentnummer
2020-0168813-1

Hermed fremsendes Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltningens høringssvar til Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

Generelt bemærker Teknik- og Miljøforvaltningen, at nye bestemmelser omkring borgerenergifællesskaber og aktive forbrugere har potentiale til en kraftig styrkelse af borgernes mulighed for tage aktiv del i skabelsen af klimavenlige og energifleksible byer, og hermed gennemførelsen af Danmarks målsætning om 70 % CO₂-reduktion i 2030. Forvaltningen ser derfor positivt på en implementering af Elmarkedsdirektivet (2019/944) i elforsyningsloven, der skaber gode betingelser for borgernes engagement i eget forbrug og produktion af energi.

I forlængelse af Københavns klimamålsætninger kvitterer Teknik- og Miljøforvaltningen også for ministeriets eksplicitte bemærkning om kommuners ret til at indgå i borgerenergifællesskaber (se 3.1.5.3.5).

Med baggrund i kendskab til borgernes synspunkter og handlerum for deltagelse i byområder, er forvaltningens tre fokusområder for direktivets implementering:

- Borgerne skal aktiveres i den grønne omstilling af elsystemet på gunstige, fair og rentable vilkår.
- Lovgivningen skal bidrage til, at borgerenergifællesskaber ikke implementeres som ø-løsninger, der strider mod de kollektive hensyn i elforsyningen.
- Implementering af borgerenergifællesskaber skal ske i gensidigt samspil mellem borgere og aktører i elforsyningen for at nå klimamålsætningerne.

Forvaltningen bifalder overordnet set Ministeriets ønske om en smidig implementering af direktivets bestemmelser omkring borgerenergifællesskaber. Vi opfordrer dog til, at de grundlæggende rammer sikres ved lov. Se høringssvarets bilag 1 for konkrete ændringsforslag på paragrafniveau, samt yderligere bemærkninger nedenfor.

Lokale borgerenergifællesskaber som aktiv del af omstillingen

Teknik- og Miljøforvaltningen betragter det som formålstjenligt, hvis en definition af borgerenergifællesskaber i §5 skelner mellem arealmæssigt sammenhængende *lokale borgerenergifællesskaber*, og *distribuerede borgerenergifællesskaber* uden nærhed mellem partshaverne.

Begge typer energifællesskab vil kunne bidrage i form af fleksibilitet i nettet, mens lokale energifællesskaber vil kunne reducere behovet for

Afdeling for Mobilitet,
Klimatilpasning og
Byvedligehold
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

www.kk.dk

netkapacitet indenfor og hen til et konkret område. Opdelingen vil gøre det muligt at anlægge nye bydele med sammenhængende og fleksible energisystemer, hvor nettilslutning af bygningsklynger sammentænkes med deres forventede forbrugsprofiler allerede i planlægningsfasen. Herudover vil det oplagt kunne tænkes med i udvikling af eksisterende bydele.

Forvaltningens ønske om en opdeling bygger på tidlige forsøg med lokale energifællesskaber i projekt Atelier i Nordhavn, samt projektet Sol Over Byen, der undersøger potentialerne for energifællesskaber i den eksisterende by. Dette vil understøtte gennemførelsen af en generel "*gennemsigtig cost-benefit-analyse*" (Art. 16, stk. 3) af energifællesskabernes forskellige effekter, og danne grundlag for en fremtidig tarifstruktur, der styrker incitamentet til at sammentænke energisystemer og styrke den grønne omstilling og mobilitet.

I København tilhører 20 % af boligerne almene afdelinger, der er underlagt bekendtgørelse nr. 451 af 13/4-2015 om sideaktiviteter i almene boligorganisationer m.v. Da det er ønskeligt, at almene afdelinger kan deltage i borgerenergifællesskaber på lige fod med andre, henstilles det, at der foretages de nødvendige justeringer i sideaktivitetsbekendtgørelsens § 9 og 10, så der åbnes mulighed herfor.

Aktive kunders lokalitet samt definition af Borgerenergifællesskaber

Den nuværende definition for lokalitet af VE-egenforbrugere har udgjort en barriere for udbygningen af lokale vedvarende energianlæg. Det er derfor vitalt at en gruppe af sammenhængende slutkunder, der optræder som aktiv kunde, kan betegnes som én lokalitet. Forvaltningen bifalder derfor definitionen af aktive kunder i nyt §5 stk. 4, hvis "dennes lokalitet" som minimum følger reglerne i VE-direktivets (2018/2001) Art. 21 stk. 4.

I sammenhæng med dette vil vi opfordre til, at der tilføjes en formel definition af *borgerenergifællesskab* som del af §5, på linje med Elmarkedsdirektivets Art. 2 stk. 8 og 11. Her ser forvaltningen at *borgerenergifællesskab* kan udgrænses fra den aktive kunde ved at være en selvstændig *juridisk person* bestående af en gruppe slutkunder eller aktive kunder med *flere forskellige ejerforhold*, som producerer, lagrer, konverterer og/eller deler energi. Dette vil sikre klarhed om afgrænsningen af disse to forskellige aktører.

Afregningsmetode for aktive kunder og borgerenergifællesskaber

I lovforslagets bemærkning 3.1.4.4. fastslås det, at aktive kunder som udgangspunkt skal tariferes efter et bruttoafregnings-princip. Her vil forvaltningen henlede opmærksomheden på Elmarkedsdirektivets (2019/944) tilføjelse i præambel 81 om at tarifieringen skal "(..) tage hensyn til de langsigtede, marginale, sparede netomkostninger som følge af decentral produktion og foranstaltninger til efterspørgselsstyring." Da bruttoafregning ikke nødvendigvis afspejler disse sparede netomkostninger ved en stigning i andelen af aktive kunder, mener forvaltningen ikke, at muligheden for fx nettoafregning på timebasis for aktive kunder bør udelukkes på forhånd.

I forlængelse heraf vil forvaltningen henlede opmærksomheden på Elmarkedsdirektivets (2019/944) Art. 16 stk.4b, som angiver, at netgebyrer kan opgøres særskilt for hhv. elektriciteten som leveres til, og den der forbruges fra, distributionsnettet uden for energifællesskabet.

Sikring af adgang til net, målere og data i realtid og høj opløsning

Forvaltningen bifalder Ministeriets fastholdelse af det kollektive distributionsnet som princip (bemærkningernes afsnit 3.1.5.3.2). Det må dog samtidig klart lovfæstes, at både aktive kunder og energifællesskaber har adgang til elnet, målerpunkter og forbrugsdata. Borgerenergifællesskaber og aktive kunder har behov for at definere et virtuelt net baseret på eksisterende målerpunkter, så forbrugsdata i realtid kan bruges til beregninger og styring af det samlede forbrug.

Boligforeninger, som vil opsætte solcelleanlæg og bruge strømmen i de enkelte lejligheder kan i dag være nødsaget til at nedtage alle elmålere, og derefter opsætte egne nye, identiske målere. En lovsikret ret til leje/leasing af net-virksomhedens målere vil fjerne denne væsentlige forhindring, samt undgå et unødvendigt ressourcespild. Det vil samtidig sikre borgernes ret til fleksibelt at kunne træde ind eller ud af et energifællesskab, jf. Elmarkedsdirektivets Art. 16, stk. 1a.

Vurdering af lovgivningens klima- og CO₂ effekter

Forvaltningen oplever i samarbejdet med københavnere, at der er betydelig og stigende interesse for at bidrage konkret til den grønne omstilling, bl.a. hos boligforeninger og bygningsejere. Forvaltningen genkender samtidig Elmarkedsdirektivets præambel 42 billede af, at administrative byrder samt retlige og handelsmæssige hindringer på nuværende tidspunkt bremser den borgerdrevne udbygning af grøn energi, som etablering af solcelleanlæg på større beboelsesejendomme og egnede offentlige bygninger.

Forvaltningen ser derfor betydelige perspektiver for både borgere, virksomheder, kommuner og klimaet i den nye elforsyningslov, hvis EU's Elmarkedsdirektiv Art. 16 implementeres således at direktivets beskrivelse af borgerenergifællesskabers to væsentlige funktioner kan opfyldes: at engagere borgerne i energiomstillingen, og bidrage til flere VE-investeringer. I de cases der undersøges i forvaltningens projekt Sol Over Byen er der, med de rette lovmæssige forhold, potentiale for op til 15 % energireduktion gennem energifællesskaber i eksisterende lokalområder.

EU-kommissionen vurderer, at Elmarkedsdirektivet på europæisk plan kan føre til en årlig CO₂-besparelse på 12,7 millioner ton, samt at 17-21% af al VE-kapacitet er borgerejet i 2030. Ministeriet vurderer dog effekterne i dansk kontekst til at være "*relativt begrænset*". Med dette høringssvar og forslagene heri, der vil styrke borgernes muligheder for at tage del i omstillingen, mener forvaltningen, at de danske effekter vil komme væsentligt tættere på kommissionens vurdering.

Med venlig hilsen

Mikkel Balskilde

Områdechef, Område for Klimatilpasning og Byfornyelse

Bilag 1

Herunder i alt syv specifikke forslag til tilføjelser og ændringer i paragraffer i forlængelse af høringssvarets generelle bemærkninger. Hvert ændringsforslag følges op af en kommentar.

Forslag nr. 1 - lovens formål:

Ændringsforslag til lovens §1 stk.1

I stk.1 ændres anden sætning til:

- » Loven skal inden for denne målsætning engagere borgerne i energibesparelser og omstillingen til vedvarende energi, sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier. «

Borgernes aktive involvering i den igangværende energiomstilling fremhæves i præambelen nr. 42 og 43 til EU's Elmarkedsdirektiv og i Art.16, stk.1, der pålægger medlemsstaterne at opstille et gunstigt regelsæt for borgerenergifællesskaber. Dette skal ske gennem involvering i investeringer i VE, mere effektiv energiuudnyttelse og energibesparelser. Dette bør derfor inkluderes i Elforsyningslovens formål.

Regeringens målsætning om 70 % reducere af CO₂ i 2030 gør også denne indsats påtrængende i Danmark.

Forslag nr. 2 - kommuners deltagelse:

Ændringsforslag til lovens §4 stk.2

I stk.2 ændres første sætning til:

- » En kommune kan deltage i borgerenergifællesskaber som helhed eller via dens enkelte institutioner samt i anden virksomhed, der udfører opgaver omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. En kommune eller dens institutioner kan stille bygninger og areal til rådighed til etablering af VE-installationer og til konvertering af el til varme eller køling. «

Der har hidtil været en række hindringer for, at kommuner og kommunale institutioner har kunnet deltage i lokale energioptimerende løsninger og i forbindelse med etablering af VE-anlæg samt konvertering af el til varme. Her åbner EU's Elmarkedsdirektiv i Art.2, stk. 10a op for, at kommuner kan fungere som aktive deltagere, mens VE-direktivet i art.15, stk.5 peger på muligheden for at kommuner stiller bygninger og arealer til rådighed for VE-løsninger. Der må således ikke fremover være hindringer for kommuners aktive deltagelse i borgerenergifællesskaber.

Den kommunale deltagelse især i lokale borgerenergifællesskaber kan bidrage til flere VE-investeringer, til effektivisering af elektricitetsforsyningen og til elektrificering af varmforsyningen.

Forslag nr. 3 - definitioner og rettigheder:

Ændringsforslag til lovens §5 med angivelse af de numre, de vedrører.

Med udgangspunkt i de af Energistyrelsen stillede ændringsforslag jf. §1, stk.4., foretages følgende supplerende ændringer/tilføjelser:

- Nr. 3 foreslået af Energistyrelsen ændres til følgende:
» 3) *Aggregering*: en funktion, der varetages af en fysisk eller juridisk person, der samler flere slutkunders regulerbare forbrug eller producerede elektricitet til salg, køb eller auktion på et elektricitetsmarked. Aggregering er ikke levering af elektricitet. «

Præciseringen om aggregering er foretaget i overensstemmelse med Energistyrelsens eget oplæg i de almene bemærkninger (afsnit 3.1.2.3.1).

- Efter nr. 4 indsættes et nyt nr. med teksten:
» 5) *Borgerenergifællesskab*: en juridisk person, der er en sammenslutning af borgere, virksomheder, boligorganisationer og/eller kommunale institutioner m.v. som i fællesskab udøver elektricitetsvirksomhed på fællesskabets vegne og kan vælge at optræde i rollen som elleverandør og/eller elhandelsvirksomhed og/eller aggregatorvirksomhed. «

Borgerenergifællesskaber er en af nyskabelserne i Elmarkedsdirektivet (se præambel 42 til 46 og Art. 16), som ikke har været en del af Elforsyningsloven tidligere. Med en anden betegnelse har der i Danmark eksisteret vindmølle- og solcellelaug samt lokal produktion af fx. kraftvarme, der har været organiseret af lokale borgere bl.a. som andelsselskaber. Denne form for lokal produktion af elektricitet vil være omfattet af den nye definition af energifællesskaber. Det er dog ikke udtømmende ift. den fornyelse, som Elmarkedsdirektivet i Art.16 lægger op til ift. fokus på lokal integration af energisystemer og bidrag til udbygning af VE.

- Nr. 9 foreslået af Energistyrelsen ændres til følgende:
» 10) *Elektricitetsvirksomhed*: en fysisk eller juridisk person, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, aggregering, fleksibelt elforbrug, energilagring, konvertering eller elhandel, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, men som ikke er slutkunde. «

Definitionen af elektricitetsvirksomhed udvides til at inkludere konvertering.

- Efter nr. 12 indsættes et nyt nr. med teksten:
» 13) *Elleverandør*: en juridisk person, der forsyner en sammenslutning af slutkunder, f.eks. organiseret i et borgerenergifællesskab eller som aktiv kunde, med elektricitet og som desuden kan stå for

salget af eventuel produktion, som ikke forbruges af kredsen af slutkunder, men ikke samtidig påtager sig at optræde som elhandelsvirksomhed. «

Tilføjjelsen af nr. 13 er den logiske konsekvens af, at grupper af slutkunder kan optræde sammen som aktiv kunde, ligesom de kan danne energifællesskaber, der samlet varetager deres leverance af elektricitet jf. Energistyrelsen almene bemærkninger (afsnit 3.1.2.2).

Et borgerenergifællesskab kan, men er ikke forpligtet til at, påtage sig rollen som elhandelsvirksomhed, idet denne opgave kan overdrages til en sådan på vegne af borgerenergifællesskabet. Derimod kan borgerenergifællesskabet godt stå for den samlede forsyning med elektricitet til de parter, der indgår i fællesskabet. Det gøres ved at vælge at være elleverandør og samtidig sørge for salg af eventuel overskydende produktion fra dette anlæg. Borgerenergifællesskaber kan også påtage sig at fungere som aggregator jf. Elmarkedsdirektivets Art.16, stk.3a.

Ændringerne medfører justering af de øvrige punkter i §5.

Forslag nr. 4 - slutkunders rettigheder:

Ændringsforslag til lovens §6 med angivelse af punkter.

De følgende ændringsforslag berører Energistyrelsens forslag til ændringer jf. §1, pkt.11, 12, 14 og 15, som derved udbygges.

- Lovens §6, stk.1 ændres til:
» § 6. Levering af elektricitet til en slutkunde forudsætter en aftale herom mellem slutkunden og en elhandelsvirksomhed. En slutkunde kan frit vælge elhandelsvirksomhed og elprodukt, eller har mulighed for at være part i et borgerenergifællesskab, der kan fungere som dennes elleverandør. Ved skift af elhandelsvirksomhed må slutkunden ikke opkræves gebyr. «

Da et borgerenergifællesskab kan vælge at påtage sig rollen som aggregator og samtidig hermed rollen som den samlede elleverandør, skal slutkunders frie valg tilpasses hertil. Det må forventes at borgerenergifællesskaber i mange tilfælde vil benytte sig af den mulighed som et funktionelt bidrag til energieffektiviseringen og sikringen af sammenhæng i styringen af dets aktiviteter.

Et væsentligt element i Elforsyningsloven og i EU's Elmarkedsdirektiv jf. Art. 12 og Art. 13 er forbrugerbeskyttelsen, der bl.a. er tolket som forbruges (slutkunder i form af husholdninger og virksomheder) ret til at vælge elhandelsvirksomhed eller aggregator.

Desuden bør borgerenergifællesskaber sidestilles med aggregatorer i elforsyningslovens bestemmelser, da et borgerenergifællesskab kan vælge at agere som aggregator.

Disse kommentarer vedrører også nedenstående ændringsforslag.

- Energistyrelsens forslag til §6, stk.2 ændres til:
» Stk. 2. En slutkunde kan frit indgå aftaler med en aggregatorvirksomhed om aggregering uden samtykke fra dennes elhandelssvirksomhed, hvis vedkommende ikke er part i et borgerenergifællesskab, der er slutkundens elleverandør og udfører aggregering. I dette tilfælde kræver slutkundens valg borgerenergifællesskabets samtykke, eller udtræden af borgerfællesskabet. «
- Energistyrelsens forslag til §6a, stk.1 og tilsvarende stk.4 ændres til, at der efter elhandelsvirksomheder, indsættes:
» borgerenergifællesskaber, aggregatorvirksomheder, «
- Energistyrelsens forslag til §6a, stk.5 ændres til:
» Stk. 5. Klima-, Energi- og Forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med elhandelsvirksomheders, borgerenergifællesskabers og aggregatorvirksomheders overholdelse af stk. 1-4. «

Forslag nr. 5 - detaljerede bestemmelser om bl.a. borgerenergifællesskaber:

Ændringsforslag til lovens §9 med tilføjelser og nye bestemmelser

Det følgende forslag til en revideret §9 indeholder forslag til ændringer i Energistyrelsens forslag jf. §1, pkt. 26, som ændres og udbygges til:

- » § 9. Klima-, Energi- og Forsyningsministeren kan fastsætte supplerende regler vedrørende:
 - 1) aktive kunder,
 - 2) borgerenergifællesskaber, og
 - 3) aggregatorvirksomheder.

Stk. 2. For aktive kunder gælder, at deres lokalitet er bestemt af samlingen af deres eget forbrugssted, defineret i §5. Inden for eget forbrugssted pålægges ingen nettarif eller afgifter for brug af egenproduceret elektricitet.

Stk. 3. Et borgerenergifællesskab kan vælge at være afgrænset ved et sammenhængende lokalt område, så den del af egenproduceret elektricitet, de selv forbruger, lagrer og/eller konverterer alene belaster nettet inden for det lokalt afgrænsede område. Hvis de desuden fungerer som elleverandør og aggregatorvirksomhed for deres involverede partnere betegnes disse som lokale borgerenergifællesskaber.

Stk. 4. Lokale borgerenergifællesskaber skal kun betale almindelig nettarif for den del af deres forbrug af elektricitet, der belaster det kollektive forsyningsnet ud over deres eget forbrug hhv. deres lagring og konvertering af egenproduceret elektricitet uden for deres lokale afgrænsning. Der kan pålægges et borgerenergifællesskab en

særlig nettarif for deres interne udveksling af elektricitet ud fra den belastning, denne udgør i det lokale net.

Stk. 5. Supplerende regler efter stk. 1 kan bl.a. omfatte bestemmelser om etablering og registrering af grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, borgerenergifællesskaber og aggregatorvirksomheder. Desuden krav til afgrænsning af det lokale område, som et lokalt borgerenergifællesskab må dække, samt krav knyttet til deres eventuelle valg af at optræde som elhandelsvirksomhed.

Stk. 6. Med henblik på fastsættelsen af rettigheder efter stk. 1, jf. stk. 5, kan Klima-, Energi- og Forsyningsministeren forpligte elhandelsvirksomheder, netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder ud over de rettigheder, som borgerenergifællesskaber og grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, har jf. §25.

«

I forhold til den rolle, som EU's Elmarkedsdirektiv tillægger borgerenergifællesskaber jf. art.16, stk.1, og den rolle de kan have i forbindelse med den danske omlægning af elektricitetsforsyningen til mere VE og større effektivitet samt som kilde til varme, vil det være hensigtsmæssigt at deres status, rettigheder og opgaver bliver defineret i selve lovteksten, så rammerne for udformningen af fremtidige bekendtgørelser er klarlagt.

Meget ofte vil de mest frugtbare borgerenergifællesskaber være lokalt afgrænsede og forankrede, hvilket også fremgår af Elmarkedsdirektivets definition i Art.2, stk. 11b. Det bør afspejle sig i den nye Elforsyningslov, der ellers vil være unødvendigt kompleks i sine bestemmelser.

Et lokalt borgerenergifællesskab bør være kendetegnet ved, at det lokale fællesskab har øget incitament til investering i VE, lagring og konvertering af energi til at reducere spidslasttidspunkter, som netop er grundlaget for EU's ønsker om at fremme borgerenergifællesskab.

Det er desuden vigtigt at afklare, hvorledes lokaliteten for aktive kunder afgrænses. Hvis der alene henvises til enten matrikler eller bygninger, kan dette føre til situationer med ulige vilkår for kunder baseret på nedarvede og til tider relativt tilfældige opdelinger og skel. Her udgør Elforsyningslovens nuværende definition af eget forbrugssted en hensigtsmæssig løsning, som vil være i tråd med både principperne i EU's direktiver og ønsket om lige markedsvilkår.

Det hidtil benyttede bruttoafregningsprincip udgør en forskelsbehandling af fx grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, og energifællesskaber i forhold til fx. store virksomhedskunder. Det har heller ikke nogen klar hjemmel i Elforsyningsloven. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at erstatte dette med et nettoafregningsprincip, som anvendes i lovændringen. Elmarkedsdirektivets Art.15, stk.5b afviser helt muligheden af dobbeltgebyrer for aktive kunder, som kan være en konsekvens af bruttoafregningsprincippet. Elmarkedsdirektivets Art. 16, stk. 2e skal bl.a. sikre rimelige og forholdsmæssige gebyrer for borgerenergifællesskaber, hvilket må indebære, at der ikke må pålægges dobbeltgebyrer. Nettoafregningen vil i øvrigt være på linje med det fokus på

timepriser, der er i Elforsyningsloven, som videreføres i dennes § 59 og § 72.

Hvad angår netgebyrer lægger Elmarkedsdirektivet i Art.16, stk. 4b op til, at der først uden for det net, som et borgerenergifællesskab benytter til intern udveksling, kan pålægges de almindelige netgebyrer, som andre slutkunder er pålagt, baseret på den elektricitet, der leveres og forbruges. Dette læser forvaltningen som værende i tråd med direktivets generelle intention om kostægte priser og incitamenter til borgerdrevne udbygning af VE. Denne intention bør derfor imødekommes, på trods af at princippet om kollektivt distributionsnet fastholdes (bemærkningernes 3.1.5.3.2).

Ministeren kan udforme supplerende regler jf. stk. 5 og dermed præcisere tolkninger af bestemmelserne om forbrugssted og lokal afgrænsning. Desuden kan præciseres krav til fastlæggelsen af tariffer, så lokale borgerenergifællesskaber ikke belastes med omkostninger, der ikke modsvarer deres udnyttelse af de samlede kollektive forsyningsnet.

Forslag nr. 6 – adgang til udnyttelse af elektricitetsnet og -målere:

Ændringsforslag til lovens §25, som i dag er ophævet og står tom.

Lovens §25 udfyldes med følgende bestemmelser:

- » § 25. Borgerenergifællesskaber og grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, har ret til at udnytte det kollektive energiforsyningsnet til dets elektricitetsvirksomhed og skal af netvirksomheden sikres adgang til at udnytte eksisterende målere til at understøtte deres virksomhed.

Stk. 2. Afregningen for benyttelse af det kollektive forsyningsnet inden for borgerenergifællesskabets område og tilsvarende for grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, skal ske på basis af transparente og omkostningsbaserede priser for den benyttede lokale del af forsyningsnettet. For målere, som netvirksomheder efter ønske fra borgerenergifællesskabet eller grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, skal stille til rådighed for disse, kan maksimalt opkræves en afgift svarende til de omkostninger, som forsyningsnetsselskabet har ved disse målere.

Stk. 3. Borgerenergifællesskaber og grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, tildeles et aftagenummer, der udgør summen af aktiviteten på de aftagenumre, som de slutkunder, der er partshavere, medlemmer eller deltager i samarbejdet har.«

Det er nødvendigt at sikre bl.a. lokale borgerenergifællesskaber og grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, adgang til at benytte de kollektive forsyningsnet, samt gøre det enkelt at etablere målepunkter. Dette inkluderer muligheden for at udnytte allerede eksisterende målere opsat hos slutkunder, så de kan indgå som led i styringen

af et borgerenergifællesskabs elektricitetsvirksomhed og elleverancer i forbindelse med fordelingen af elektricitet mellem aktive kunder, der optræder i fællesskab. Forvaltningen har desværre tidligere oplevet eksempler på, at interne regler hos forsyningsselskaber har gjort det umuligt at bruge eksisterende målere i forbindelse med fælles investeringer i VE-anlæg på byfornyelsesejendomme.

Det ovenstående ændringsforslag er supplerende i forhold til Energistyrelsens forslag, med henblik på at tydeliggøre rettighederne for borgerenergifællesskaber og grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, med henvisning til bl.a. Elmarkedsdirektivets Art. 6, stk. 1 samt Art.16, stk. 1a og 2b. Dette med henblik på at sikre, at der ikke sker en direkte eller indirekte økonomisk eller institutionel hindring for etableringen af borgerenergifællesskaber eller for aktiviteter, som grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, ønsker at gennemføre.

Det er i konsekvens heraf også nødvendigt at betone, at energifællesskaber og grupper af slutkunder, der optræder som aktiv kunde, skal have tildelt et aftagenummer. Etableringen af aftagenumre er tæt koblet til spørgsmålet om nettoafregning, da de i Elmarkedsdirektivet opstillede betingelser for afregning jf. Art. 16 stk.4b ellers ikke bliver overholdt. Disse forhold og rettigheder ændres ikke af, at Energistyrelsen har valgt ikke at implementere muligheden for, at energifællesskaber selv kan etablere, eje og drive forsyningsnet inden for deres område.

Forslag nr. 7 - adgangen til målerdata:

Ændringsforslag til lovens § 84a med nyt stk. 3

De følgende ændringsforslag dækker Energistyrelsens forslag jf. §1, pkt. 64 som her udbygges til:

- » Stk. 3. Netvirksomheder skal sikre, at alle berettigede parter har ikkediskriminerende adgang til data, som netvirksomhederne forvalter, på tydelige og lige vilkår. Borgerenergifællesskaber, aktive kunder samt aggregatorvirksomheder skal af netvirksomhederne sikres adgang til data i realtid, der kan understøtte deres elektricitetsvirksomhed. «

Denne bestemmelse indsættes med henvisning til Elmarkedsdirektivets Art. 34 for at sikre adgangen til data i realtid, som uden forsinkelse bliver leveret til bl.a. aggregatorer og borgerenergifællesskaber, hvis styring og optimale drift er afhængig af adgangen til disse data. Dette gælder særligt for de borgerenergifællesskaber, der arbejder med ladning af elektriske køretøjer og integration på tværs af elektricitet, varme og køling.

Afdeling for Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold

Teknik- og Miljøforvaltningen

Høringssvar

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Høringssvar til bekendtgørelser, der implementerer Elmarkedsdirektivet (journal nr. 2019-90526)

Hermed fremsendes Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltnings høringssvar til bekendtgørelser, der implementerer Elmarkedsdirektivet.

Generelt bemærker Teknik- og Miljøforvaltningen at teknologi til decentral energiproduktion og mulighed for forbrugerindflydelse gør borgerenergifællesskaber ifølge EU (præambel 42 - 47, EU 2019/944 af 5. juni 2019) til et virkningsfuldt og omkostningseffektivt middel til at opfylde borgernes behov, og aktiverer private investeringer i lokale energiløsninger. Kommunen har stor interesse i denne dagsorden og ønsker at få gavn af borgerenergifællesskabers potentiale og bidrag til omstillingen af energisystemet.

Uforløste potentialer for borgerenergifællesskaber

Det er forvaltningens vurdering, at borgerenergifællesskaber kan fremme opsætning af solcelle- og varmepumpeanlæg i mellemstørrelse, og forsyne op til flere tusinde husstande, institutioner og små erhvervsdrivende, tæt på forbrugsstedet. Disse mellemstore anlæg er samfundsøkonomisk konkurrencedygtig med store produktionsanlæg, som fx vindmølleparker og markanlæg for solceller. Samtidig minimeres omkostningerne til arealanvendelse og lange transportveje af strøm, da de udnytter pladsen på byens tage og eksisterende miljø.

Forvaltningen finder det positivt, at der med bekendtgørelserne er opsat et regelsæt, der sikrer borgernes ret til at deltage i et borgerenergifællesskab uden at blive forskelsbehandlet eller udelukket fra det kollektive el-system. Ligesom det er positivt, at ingen kan tvinges til at være medlem af et borgerenergifællesskab.

Det er ligeledes positivt, at de eksisterende 'bag-måleren'-ordninger videreføres og suppleres med regler, der følger af bestemmelsen om at "slutkunder" og "sammenslutning af slutkunder" kan agere som "aktive kunder" jf. bestemmelserne herom bl.a. i Elmarkedsdirektivets §15. Det indebærer, at ejere af ejendomme, der udlejer boliger samt til butikker og erhverv, kan agere som "aktive kunder", ligesom det vil være tilfældet for ejere af ejerlejligheder i ejerforeninger, for andelsboligforeninger og for almennyttige boligorganisationer inden for egne matrikler.

Det er dog forvaltningens vurdering, at energifællesskabers potentiale til at bidrage til den grønne omstilling, som det fremgår af Elmarkedsdirektivet, ikke videreføres i de fremlagte danske lovforslag på området. De opsatte regler overkommer ikke nuværende barrierer og vil tilmed bevirke en merudgift for at drive et borgerenergifællesskab. Det er derfor beklageligt, at der ikke er opsat et reelt gunstigt regelsæt for borgerenergifællesskaber i det fremsatte forslag, som det ellers er beskrevet til Elmarkedsdirektivets artikel 16 stk. 1.

6. november 2020

Sagsnummer: 2020-0168813

Dokumentnummer:
2020-0168813-11

Afdeling for Mobilitet,
Klimatilpasning og
Byvedligehold
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

www.kk.dk

Ugunstige merudgifter vil svække borgerenergifællesskaber

Det fremsatte regelsæt for borgerenergifællesskaber vurderes ugunstigt, fordi borgerenergifællesskaber med det fremlagte regelsæt pålægges udgifter til en el-handler og/eller aggregator-virksomhed, hvis ikke borgerenergifællesskaberne selv opbygger professionelle kompetencer internt. Dette vil bevirke en merudgift og besværliggøre muligheden for at opnå rentable borgerenergifællesskaber og derved afskrække de private investeringer fra at investere i den grønne omstilling.

Differentiering mellem 'lokale borgerenergifællesskaber' og 'distribuerede energifællesskaber'

Forvaltningens forventning til den nye lovgivning var, at den ville bidrage til at gøre det nemmere og mere rentabelt at dele egenproduceret solstrøm internt i boligforeninger på tværs af egne bygninger på flere samhørende matrikler ved at differentiere lokale borgerenergifællesskaber fra distribuerede energifællesskaber.

Lokale energifællesskaber defineres ved, at deres aktiviteter foregår i bygninger og matrikler, der er sammenhængende eller ligger tæt på hinanden inden for en radius af nogle få kilometer og dermed med korte transportveje for el, samtidig med at de giver gode muligheder for også at dele varme og køling i netværk med korte ledningsafstande.

Distribuerede energifællesskaber bygger på samarbejde mellem aktører, der kan ligge med større afstand og uden at være tæt forbundne. De distribuerede energifællesskaber vil derfor trække på meget større dele af de eksisterende kollektive net og kan endog også have parter i forskellige landsdele og dermed komme til at trække på de landsdækkende elnet.

Forvaltningen forslår derfor, at der indføres en differentiering af borgerenergifællesskaber i forhold til lokalitet og at det muliggøres at leje distributionsnet mellem samhørende matrikler.

Borgerenergifællesskabets ret til omkostningsægte priser

Forvaltningen havde en klar forhåbning om, at der med forslaget ville blive fastlagt enslydende tarifpriser, i stedet for, som det fremgår af forslaget er det enkelte borgerenergifællesskab, der selvstændigt skal forhandle med det enkelte forsyningsselskab om tarifpriser for transport af strøm inden for borgerenergifællesskabet og bidrag til kapacitetsudvidelser. Forvaltningens begrundelse for dette er, at der er eksempler på forsyningsselskaber, der ikke har ønsket at samarbejde om f.eks. udlejning af måler til "bag-måleren"-afregning eller åbenhed om hvilke kapaciteter, der historisk allerede er til rådighed i givne områder, hvor der ønskes udbygget med f.eks. elbilsladestander i private boligselskaber.

Her vurderes det, at der er risiko for at borgerenergifællesskaber vil blive underlagt forsyningsselskabernes bestemmelser til at stille krav og vurdere, hvad der er omkostningsægte, hvilket kan være uigennemsigtigt for et borgerenergifællesskab at vurdere retfærdigheden af. Her mangler reelle rettigheder, til at sikre fair forhold for borgerenergifællesskabet.

Energistyrelsen har valgt at fastholde, at net-virksomhederne skal beholde deres monopol på det kollektive net uden for de enkelte forbrugeres ejendom og matrikler jf. §5 i forslaget til bekendtgørelse

Samtidig udelukkes muligheden for at leje kapacitet på lokale forbindelser i et distributionsnet, herunder målere. Forvaltningen foreslår, at der åbnes for, at borgerenergifællesskaber kan etablere kortere direkte ledninger og/eller leje af kapacitet, herunder målere, på de lokale kollektive net til deres deling af elektricitet.

Adgang til kapacitet er afgørende for interne fordelingsregnskaber og til styring af fleksibilitetsydelser og tekniske systemer i borgerenergifællesskaber. Dette vil derudover sikre en ressourceeffektiv udnyttelse af målere ejet af forsyningselskaber, og gøre det nemmere at deltage og udtræde af borgerenergifællesskaber uden fysiske ændringer af elnettet eller målere.

Tidligere års hyppige ændringer af solcellelovgivning har vist sig at være hæmmende for den grønne omstilling. Det har bl.a. skabt usikkerhed hos de private forbrugere og boligforeninger omkring hvilke regler og økonomi de kan forvente af investeringer i løsninger på klodens klimaudfordringer. Forvaltningen håber, at rammerne og rettighederne for borgerenergifællesskaber defineres klart, sikkert og gunstigt, så borgerne kan føle sig trykke i deres investeringer og løsninger for fremtiden.

I bilag 1 ses forvaltningens konkrete forslag, der kan bidrage til at gøre regelsættet i bekendtgørelse for borgerenergifællesskaber mere gunstigt og dermed efter vores vurdering bedre følger intentionen i Elmarkedsdirektivets artikel 16.

Med venlig hilsen

Mikkel Balskilde

Områdechef, Område for Klimatilpasning og Byfornyelse

Bilag 1:

Forslag 1: Differentiering mellem 'lokale borgerenergifællesskaber' og 'distribuerede energifællesskaber'

Det foreslås, at denne skelnen indarbejdes i bekendtgørelsen med følgende ændringer hhv. tilføjelser til Energistyrelsens udkast:

Til §10, stk.2 tilføjes:

Denne type borgerenergifællesskab er karakteriseret ved at være distribueret og uden nærhed mellem dets parter og aktiviteter.

I §10, stk.3 tilføjes:

'distribueret' foran borgerenergifællesskab i første linje, mens 'og afgifter' fjernes i anden linje.

I §10 indsættes et nyt stk.4:

Et lokalt borgerenergifællesskab er karakteriseret ved, at dets parter og aktiviteter ligger med kort afstand og ofte på matrikler, der støder op til hinanden, hvorved deres egenproduktion, deling og bidrag til elektrificering af f.eks. varme samt andre aktiviteter har fordel af korte afstande mellem produktion og forbrug. Afstanden mellem de enkelte parter i et lokalt borgerenergifællesskab må ikke overstige 1 kilometer.

I §10 indsættes et nyt stk.5:

I det omfang et lokalt borgerenergifællesskab benytter sig af de kollektive net til deres interne deling af elektricitet, betaler de en tarif for den kapacitet, de lokalt udnytter. Denne kapacitetsbetaling skal være kost-ægte og modsvare den belastning af de lokale net, den medfører.

Forslag 2: Borgerenergifællesskabets ret til omkostningsægte priser

Det foreslås, at dette indarbejdes i bekendtgørelsen med følgende ændringer hhv. tilføjelser til Energistyrelsens udkast:

Til §4 tilføjes nyt stk.3:

Borgerenergifællesskaber betragtes samlet som slutkunde for de parter og kapitalejere, der indgår i dette og har overdraget deres køb og salg af elektricitet til det.

I §5 ændres stk.1 ved:

at formuleringen ', købe eller leje' ændres til ' eller købe'

Til §5 tilføjes nyt stk.2:

Et borgerenergifællesskab skal gives adgang til at etablere direkte forbindelser, hvor det kollektive net ikke kan varetage opgaven med deling af elektricitet inden for borgerenergifællesskabet. Borgerenergifællesskaber skal have adgang til at leje kapacitet på de kollektive net til deling af elektricitet.

Til §5 tilføjes nyt stk.3:

I tilfælde hvor net-virksomheder historisk har ejet stikledninger og andre forbindelser på den matrikel, der ejes af en slutkunde, skal dette ejerskab kunne overtages af slutkunden ved salg baseret på disse

forbindelsers nutidsværdi. Disse stikledninger m.v. betragtes ikke som en del af det kollektive net.

I §11 stk.1 tilføjes:

i linje 1 tilføjes efter 'levering' ordene 'og transport'

I §11 ændres stk.2 til:

Et borgerenergifællesskab skal stille alle relevante oplysninger om deling af elektricitet til rådighed for den valgte elhandler, men står frit til selv eller gennem tredjepart at styre og administrere deres fælles aktiviteter.

I § 13. ændres stk. 2 til:

Borgerenergifællesskaber skal kompensere netvirksomheder i form af særskilte gebyrer for konkrete tiltag jf. stk. 1, som netvirksomheder iværksætter.

§14 ændres til følgende:

Borgerenergifællesskaber skal betale for deres benyttelse af det kollektive elnet. Distribuerede energifællesskaber betaler de gældende tariffer for den elektricitet, der belaster nettet med. Lokale borgerenergifællesskaber betaler enten en lokal tarif svarende til den belastning, deres aktiviteter medfører for det lokale net, eller ved en leje for den kapacitet, fællesskabet kan trække på det lokale elnet. En tarif eller et lejebeløb skal være fastlagt generelt og være kost-ægte baseret på de faktiske omkostninger ved borgerenergifællesskabets benyttelse af det kollektive elnet.

Afdeling for Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold

Teknik- og Miljøforvaltningen

Høringssvar

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Høringssvar til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (journal nr. 2019-86318)

16. november 2020

Sagsnr.: 2020-0168813

Dokumentnummer: 12

Hermed fremsendes Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltnings høringssvar til lov om ændringer af lov om fremme af vedvarende energi og lov om elforsyning.

Hindringer for VE-fællesskaber skal nedbrydes

Generelt bemærker Teknik- og Miljøforvaltningen at VE-direktivet (EU 2018/201 af 11. december 2018) i artikel 21 og 22 pålægger medlemsstaterne at tildele VE-fællesskaber yderligere beføjelser end dem, der i dag er ved at blive implementeret for borgerenergifællesskaber i den danske lovgivning.

Ifølge forvaltningen er det derfor vigtigt, at Energistyrelsen vurderer de eksisterende hindringer for VE-fællesskaber og potentialer for udvikling af VE-fællesskaber, som også fremgår af artikel 22 stk. 3, og tilvejebringer en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-fællesskaber (ark 22 stk. 4) ved at fjerne reguleringsmæssige og administrative hindringer for VE-fællesskaber.

Københavns Kommune har i forbindelse med udvikling af en kommunal solcellestrategi udført brugerundersøgelser og fokuspå møder, hvor der er registreret flere uforholdsmæssige hindringer og barrierer i Danmark i forhold til at etablere f.eks. bygningsintegrerede solceller (herefter benævnt BIPV) på beboelsejendomme med personer i lavindkomsthusholdninger eller sårbare husholdninger (ark 21 stk. 6a).

Det er vigtigt, at VE-fællesskaber får mulighed for at producere vedvarende energi (herefter benævnt VE) uden at være underlagt diskriminerende eller uforholdsmæssige procedurer, og uden gebyrer eller afgifter i forbindelse med egenproduktion af VE, der forbliver på deres lokalitet eller som tilføres nettet (ark 21 stk. 2a i og ii)

Rettigheder for VE-fællesskaber skal medtages i loven

I den nuværende lovttekst henvises kun til de rettigheder, som et VE-fællesskab skal have i §21a, og her endda kun med en indirekte omtale ved formuleringen om en bekendtgørelse, der ' ... kan omfatte bestemmelser om bl.a. VE-fællesskabers ret ... '. Disse rettigheder omfatter retten til at producere, dele og sælge el, til at indgå aftaler med tredjepart, til at etablere direkte linjer mellem anlæg ejet af VE-fællesskabet og dets forbrugssted, samt at optræde som slutkunde på vegne af dets parter. Det er forvaltningens vurdering, at den anden sætning i §21a stk.1 bør udgå, og i stedet bør der tilføjes følgende nye stykker i §21a:

Afdeling for Mobilitet,
Klimatilpasning og
Byvedligehold
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

www.kk.dk

Stk.2. Et VE-fællesskab har ret til at producere el på egne VE-baserede anlæg samt at dele, lagre og sælge denne producerede energi til forsyningsnettet eller på basis af peer-to-peer aftaler.

Stk.3. Et VE-fællesskab optræder som slutkunde på vegne af de parter, der indgår i VE-fællesskabet.

Stk.4. Et VE-fællesskab kan benytte VE-anlæg, der er ejet af tredjepart, som en del af deres produktion af vedvarende energi, hvis anvendelsen af den del af disse anlæg, der forsyner VE-fællesskabet, også er kontrolleret af VE-fællesskabet.

Stk.5. Et VE-fællesskab har ret til helt eller delvist eller gennem tredjepart at udnytte produktionen fra et VE-anlæg, der er beliggende i nærheden af deres forbrugssteder, uden at disse skal være beliggende på samme område, som VE-fællesskabets forbrugssteder.

Stk.6. Et VE-fællesskab kan med tilladelse fra de grundejere, der vil blive berørt, etablere direkte forsyningslinjer fra de VE-anlæg, som de ejer og kontrollerer.

Stk.7. Parter i et VE-fællesskab, der har overskud af varme eller køling har ret til at lade dette indgå som et bidrag til fællesskabets deling af energi.

Disse bestemmelser er principielt nødvendige i selve lovteksten, da VE-fællesskabers rettigheder ifølge EU-direktivet ellers ikke vil fremgå af den danske implementering.

Uforholdsmæssige omkostninger og procedurer

I dag kan beboere i samme ejendom ikke aftage strøm fra BIPV uden at betale fuldt gebyr og afgifter, hvor forbrugere allerede har bekostet fordelingsnettet i egen ejendom (ark 21 stk. 4).

Beboere i almene boligselskaber, andelsboliger og udlejningsejendomme skal have tilgængelighed til egenproduceret VE gennem BIPV på tværs af ejendomme i boligselskabet eller -foreningen ved at sikre ejeren af ejendommene mulighed for at dele energien til beboerne (ark 21 stk. 6). Især når anlæg ikke har modtaget støtte eller overstiger en samlet installeret effekt på 30 kW (ark 21 stk. 3). Det er forvaltningen vurdering, at denne mulighed for at dele energi på tværs af ejendomme og boliger vil fremme en udbygning af produktionen af VE, så klimamålene både på nationalt og kommunalt plan kan opnås.

I denne sammenhæng er det positivt, at der i ændringsforslag nr. 6 til lov om fremme af VE er tilføjet et punkt 11, der definerer VE-fællesskaber, men der bør før dette punkt også tilføjes et punkt, der definerer VE-egenforbrugere. Forvaltningens forslag på dette punkt er:

VE-egenforbruger: en slutkunde eller en gruppe af slutkunder, der handler i fællesskab, og som forbruger eller lagrer energi, der er produceret på egen lokalitet, eller som sælger denne, hvis dette ikke udgør deres primære forretnings- eller erhvervs-mæssige aktivitet.

Forvaltningen anbefaler desuden, at oprettelsen af en one-stop-shop for henvendelser følger systemet for havvindmøller og forankres i en

bekendtgørelse for at sikre kontinuiteten, og at henvendelser vedrørende oprettelsen af VE forankres et sted.

Tidligere lovændringer har ikke formået at overkomme hindringer

Forvaltningen er i forbindelse med høring af elforsyningsloven kommet med forslag til ændringer, der ikke ses imødekommet i tilfredsstillende grad. Det er fortsat forvaltningens opfattelse at disse tiltag er nødvendige for at dansk lov følger intention og loven fra EU i elmarkedsdirektivet og VE-direktivet samt vigtige for at omstillingen til mere vedvarende energi kan finde sted.

Med venlig hilsen

Mikkel Balskilde

Områdechef, Område for Klimatilpasning og Byfornyelse

Afdeling for Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold

Teknik- og Miljøforvaltningen

Høringssvar

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Høringssvar til ændring af bekendtgørelse om borgerenergifællesskaber, og forhold mellem borgerenergifællesskaber og elhandelsvirksomheder og kollektive elforsyningsvirksomheder (journal nr. 2020-4295)

10. maj 2021

Sagsnummer: 2021-0126171

Dokumentnummer:
2021-0126171-03

Hermed fremsendes Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltnings høringssvar til ændring af bekendtgørelse om borgerenergifællesskaber, og forhold mellem borgerenergifællesskaber og elhandelsvirksomheder og kollektive elforsyningsvirksomheder. Forvaltningen tager forbehold for evt. politisk behandling af høringssvaret, som kan føre til yderligere kommentarer.

Kommunen har stor interesse i denne dagsorden og ønsker at få gavn af VE-fællesskabers potentiale og bidrag til omstillingen af energisystemet. Dette er nødvendigt for at nå Københavns Kommunens ambition i Klimaplanen 2025 om, 1 % af energiforbruget skal dækkes af solenergi.

Som tidligere nævnt i høringssvar af 6. november 2020 til bekendtgørelser, som implementerede Elmarkedsdirektivet (journal nr. 2019-90526), bemærker forvaltningen, at teknologi til decentral vedvarende energiproduktion og mulighed for forbrugerindflydelse gør VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber ifølge EU (præambel 42 - 47, EU 2019/944 af 5. juni 2019) til et virkningsfuldt og omkostningseffektivt middel, til at opfylde borgernes behov, og aktiverer private investeringer i lokale vedvarende energiløsninger og energifleksibilitet.

Dette fremgår bl.a. af beregninger, udført i regi af et forskningsprojekt støttet af Vissingfonden. Med udgangspunkt i en model for energi-flow, økonomi og samspil med forsyningerne, viser resultaterne, at der gennem etablering af energifællesskaber skabes mulighed for tæt sammenhæng og styring af egen produktion og forbrug af VE. Ligeledes sker en aflastning af transport af el i de kollektive net udenfor energifællesskabets område, der kan bidrage væsentligt til fortrængning af CO₂-emissioner.

Det er desuden vigtigt at sikre, at langtrukne administrative procedurer og ekstra omkostninger ikke udgør en betydelig administrativ hindring og omkostning for VE-fællesskaber, for at borgerne ønsker at investere i VE-anlæg (Jævnfør præambel 51, EU 2018/2001 af 11. december 2018).

Uforløste potentialer for VE-fællesskaber

Det er forvaltningens vurdering, at VE-fællesskaber kan fremme opsætning af solcelleanlæg i mellemstørrelse, og forsyne op til flere tusinde husstande, institutioner og små erhvervsdrivende, tæt på forbrugsstedet. Disse mellemstore anlæg er samfundsøkonomisk konkurrencedygtige med store produktionsanlæg, som fx

Afdeling for Mobilitet,
Klimatilpasning og
Byvedligehold
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

www.kk.dk

vindmølleparker og markanlæg for solceller. Samtidig minimeres omkostningerne til arealanvendelse og lange transportveje af strøm, da de udnytter pladsen på byens tage og eksisterende miljø.

Forvaltningen finder det positivt, at der med bekendtgørelserne er opsat et regelsæt, der sikrer mellemstore virksomheder og borgernes ret til at deltage i et VE-fællesskab uden at blive forskelsbehandlet eller udelukket fra det kollektive el-system. Ligesom det er positivt, at ingen kan tvinges til at være medlem af et VE-fællesskab. Det er dog forvaltningens vurdering, at VE-fællesskabers potentiale til at bidrage til den grønne omstilling, som det fremgår af VE-direktivet, ikke videreføres i de fremlagte danske lovforslag på området. De opsatte regler overkommer ikke nuværende barrierer og vil tilmed bevirke en merudgift for at drive et VE-fællesskab eller opsætning af solceller på andel- og ejerforeninger.

Manglende befordrende ramme vil svække VE-fællesskaber

Det fremsatte regelsæt for VE-fællesskaber vurderes ikke at være en befordrende ramme, fordi VE-fællesskaber med det fremlagte regelsæt pålægges udgifter til en el-handler og/eller aggregater-virksomhed, hvis ikke VE-fællesskaberne selv opbygger professionelle kompetencer internt. Dette vil bevirke en merudgift og besværliggøre muligheden for at opnå rentable borgerenergifællesskaber og derved afskrække de private investeringer fra at investere i den grønne omstilling. Det anses desuden også for en ny administrativ og økonomisk hindring, at net-selskaberne ud fra egne økonomiske overvejelser, skal sætte vilkåret for et VE-fællesskabs brug af det kollektive net inden for deres lokale område. Dette er i modstrid med kravet til medlemsstaterne i VE-direktivet om netop at fjerne sådanne hindringer (VEII-direktivet artikel 22 stk. 4a).

Det er lovgivningens opgave at sikre ensartede, ikke-forskelsbehandlende og kostægte vilkår for VE-fællesskabers benyttelse af de lokale net uanset deres placering i Danmark. Dette fremgår af Elforsyningslovens §24 og §73. I denne sammenhæng er hensyn til det enkelte net-selskabs økonomi og egne prioriteringer af tidligere net-udbygninger ikke et sagligt argument for VE-fællesskabers høje tarifisering, fordi energifællesskaberne kun benytter meget korte strækninger til det lokale forsyningsnet.

Der er givet hjemmel i Energiforsyningslovens §73a til at stille krav til metoder, herunder tariffer. Dette mener forvaltningen bør følges op i bekendtgørelsen ved at fastholde, at der skal skabes en ensartet tarif for lokal udnyttelse af det kollektive forsyningsnet, der alene afspejler den andel af omkostningerne, som VE-fællesskaber belaster denne del af nettet med. I konsekvens heraf er det uhensigtsmæssigt, at Energinet kan kræve betaling fra VE-fællesskaber, der ikke belaster det overordnede transmissionsnet. Det vil være en ikke-kostægte subsidiering af de overordnede forsyningsnet, og vil være en anledning til en masse urimelige konflikter og forskelligartede afgørelser, der vanskeliggør etablering af VE-fællesskaber. I denne sammenhæng er formuleringen i §5 stk. 2 i bekendtgørelsen om 'forpligtelser' ved siden af 'rettigheder' ikke begrundet i hverken dansk lov eller i direktivernes bestemmelser, så at dette punkt vil give anledning til flertydige og interessebetonede fortolkninger.

Manglende adgang til tidstro data vil være en hindring

Der findes i dag ikke en DataHub eller el-handler med tekniske muligheder for at levere tidstro energidata til og fra et VE-fællesskaber

eller borgerenergifællesskaber, der har høj nok tidsopløsning til, at data kan bidrage til optimal styring af energien i fællesskabet. Det vil derfor alligevel være påkrævet energifællesskabet at etablere ekstra målere hos aktive kunder med øjebliksafregning, VE-fællesskabet og Borgerenergifællesskabet for at kunne sikre intern fordeling mellem salg, lagring, konvertering eller forbrug i enten husholdning, opvarmning eller ladning af elbiler med forskellige beskatning og styringsbehov.

Uklarhed om nærhedsprincip i lovgivningen

Det vil skabe et uklart reguleringsmæssigt grundlag for at etablere og drifte et lokalt VE-fællesskab, at det ikke er tydeligt fremhævet hvad forskellen mellem et borgerenergifællesskaber, som kan være meget forskellige og herunder landsdækkende, og så VE-fællesskaber, der er knyttet til et lokalt område gennem kravet om nærhed. Forvaltningens forventning til den nye lovgivning var, at den ville bidrage til at gøre det nemmere og mere rentabelt at dele egenproduceret solstrøm. Dette særligt internt i boligforeninger på tværs af egne bygninger på flere samhørende matrikler ved at differentiere lokale VE-fællesskaber fra distribuerede borgerenergifællesskaber.

Der bør derfor beskrives klare regler for hvor geografisk nært beliggende et VE-produktionsanlæg skal ligge på kapitalejer eller deltagerne i et VE-fællesskab, samt hvornår en sammenslutning af husholdninger i f.eks. samme boligforening eller etageejendom kan afregnes som en samlet aktiv kunde, og hvornår disse skal danne et VE-fællesskab (Præambel 66, EU 2018/2001 af 11. december 2018). Som det er beskrevet i VE II direktivets artikel 21 stk. 4 bør det sikres, at VE-egenforbruger, som befinder sig i samme bygninger, herunder boligejendomme, skal have tilladelse til at foranstalte indbyrdes deling af vedvarende energi på et forholdsmæssigt og behørigt begrundet grundlag.

Det er derfor forvaltnings vurdering af manglende implementering af rettigheder i VE II direktivets artikel 21 om VE-egenforbruger (aktive kunder) i den nuværende lovgivning vil begrænse hastigheden af den grønne omstilling og engagementet fra borgerne. Herunder personer i lavindkomsthusholdninger eller sårbare husholdninger (VEII-direktivet artikel 22 stk. 4f), som f.eks. beboere og afdelinger i den almene sektor.

Manglende vurdering af hindringer og potentialer før vedtagelse

Forvaltningen finder det problematisk, at den påkrævet vurdering (VEII-direktivet artikel 22 stk. 3) af de eksisterende hindringer for og potentialer til udvikling af VE-fællesskaber i Danmark ikke er blevet udført eller offentliggjort før ændringer af loven er sendt i høring og forventes implementeret. Dette hindrer høringsparter i at udføre fyldestgørende høringssvar og en optimal implementering af en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-fællesskaber i Danmark.

Tidligere års hyppige ændringer af solcellelovgivning har vist sig at være hæmmende for den grønne omstilling. Det har bl.a. skabt usikkerhed hos de private forbrugere og boligforeninger omkring hvilke regler og økonomi, de kan forvente af investeringer i løsninger på klodens klimaudfordringer. Forvaltningen håber, at rammerne og rettighederne for VE-fællesskaber defineres klart, sikkert og gunstigt, så borgerne kan føle sig trykke i deres investeringer og løsninger for fremtiden.

Det bør derfor efterstræbes at opsætte en endnu mere reel befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-fællesskaber i det fremsatte forslag, som det er beskrevet i VE II-Direktivets artikel 22 stk. 4.

Med venlig hilsen

Mikkel Balskilde

Områdechef, Område for Klimatilpasning og Byfornyelse

Afdeling for Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold

Teknik- og Miljøforvaltningen

Høringssvar

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Høringssvar til spørgsmålskatalog journal nr. 2021-6680

Hermed fremsendes Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltningens høringssvar til spørgsmålskatalog til interessenter, med fokus på afsnittet "direkte linjer/kobling af forbrug og produktion".

Kommunen har stor interesse i denne dagsorden, og ønsker at udnytte bygningsintegrerede solcellers potentiale til at understøtte en grøn omstilling af energisystemet. Dette er nødvendigt for at nå Københavns Kommunes ambition i Klimaplanen 2025 om, at mindst 1 % af energiforbruget skal dækkes af solenergi. Her vurderer forvaltningen, at mulighed for en signifikant VE-produktion tæt på forbrugerne indenfor kommunegrænsen vil være positivt. Det vil mindske presset på transmissionskabler ind til byen, medføre øgede private investeringer i mellemstore VE-anlæg, og give værdifulde klimamæssige sidegevinster når borgerne får mulighed for at være aktive medspillere i den grønne omstilling.

Forvaltningen har i forbindelse med udarbejdelse af dette høringssvar den 25. maj 2021 afholdt vidensdelingsmøde med deltagelse af rådgivere og producenter indenfor solceller og BIPV i Danmark.

Udfordringer med matrikelskel som administrationsgrænse

Dette høringssvar fokuserer hovedsageligt på bygningsintegrerede solceller (BIPV) på etageejendomme og rækkehuse i samme boligforening (ejerforeninger, andelsforeninger, almene og privat udlejning), som ligger på en eller flere nærliggende matrikler med fælles matrikelskel. Her oplever Forvaltningen, at Energistyrelsens nuværende praksis omkring matrikelkravet medfører en uforholdsmæssig høj kompleksitet i udførelsen af mellemstore BIPV-anlæg på beboelsesejendomme.

Matrikler - herunder ejerlejlighedsnumre - er historisk set et godt redskab til f.eks. kontrol af belåning af ejendomme. Grænsedragningerne er dog typisk historiske snarere end objektivt betinget. Københavnske matrikler varierer meget i størrelsen, og to sammenlignelige boligforeninger kan sagtens være opdelt i et meget forskelligt antal matrikler. Opdelingen giver udfordringer med fælles VE-anlæg, hvor kun dele af boligforeningens bygninger er velegnede til solceller.

Matrikelkravet kan medføre, at boligforeninger ikke kan etablere solceller på de energimæssigt mest optimale bygninger, med henblik på at dele strømmen mellem beboerne i den samlede bebyggelse. Udfordringerne er bl.a. beskrevet i en artikel hos KAB (<https://www.kab-bolig.dk/nyheder/2021/sol-over-lundtoftegade>), som for nylig har bekostet solceller på en almen lejeejendom. Resultatet er energimæssigt suboptimale løsninger, en fordyring af anlægsprojektet, og øget kompleksitet i administrationen. Hertil kommer udfordringer med omstilling af mobilitetsområdet, hvor parkering af beboernes elbiler ikke nødvendigvis sker på den matrikel, hvor solcelleanlægget er placeret.

31. maj 2021

Sagsnummer: 2021-0146497

Dokumentnummer:
2021-0146497-2

Afdeling for Mobilitet,
Klimatilpasning og
Byvedligehold
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

www.kk.dk

I Forvaltningens øjne er det problematisk at boligforeninger, der fungerer som én enhed, på baggrund af historisk betingede opdelinger er nødsaget til at investere i løsninger, som er suboptimale fra både et klimamæssigt og økonomisk perspektiv. Denne barriere giver incitament til mange små PV-anlæg, i stedet for de mellemstore anlæg som også samfundsøkonomisk giver bedre mening.

Forskelsbehandling i sagsbehandlingen mellem ejerformer

Forvaltningen opfordrer til, at der sikres ens regler omkring afgiftsfritagelse for beboere i udlejningsejendomme, andels- og ejerforeninger i både rækkehuse og etageboliger.

Der er i dag stor usikkerhed omkring muligheder og rettigheder for særligt andels- og ejerforeninger, da der er stillet spørgsmål ved lovhjemmel for afgiftsfritagelse. Beboerne har ikke samme klare rammer som beskrevet for lejere af Skattestyrelsen den 24. sep. 2019 (SKM2019.497.RS). Dette på trods af, at der i forarbejderne til *Lov nr. 901 af 4. juli 2013 om ændring af lov om afgift af på elektricitet, lov om leje, lov om leje af almene boliger og lov om elforsyning*, netop bemærkes, at formålet med lovændringen er at give lejere og udlejere samme muligheder vedrørende afgiftsfritagelse for el produceret på VE-anlæg, som ejere og andelshavere har.

En ensartet sagsbehandling vil reducere tvivl hos myndigheder og projektudviklere, som ellers kan forringe både omfanget af og hastigheden i udbygning af lokal VE-produktion. Dette vil samtidig fjerne, hvad der jævnfør EUs VE II-direktiv (2018/2001 art. 21 stk. 2.a.ii.) kunne anses for diskriminerende og uforholdsmæssige procedurer med relaterede gebyrer og afgifter. I implementeringen bør der i videst muligt omfang sigtes mod at give borgerne ensartede, simple og letforståelige regler for energiforbrug fra fælles VE-anlæg.

Herudover er det forvaltningens oplevelse, at der er forskel i adgang til dispensationer på området mellem beboelsejendomme og erhvervsjendomme. Erfaringsmæssigt er det lettere for en erhvervsjendom at opnå dispensation for deling af strøm over to matrikler med samme udlejer, end det er tilfældet for en beboelsejendom. Dette kan betragtes som diskriminerende og uforholdsmæssig forskelsbehandling.

I Bygningsreglementets § 265 er der beskrevet regler for, hvornår et VE-anlægs produktion kan medregnes i energirammeberegninger for en given bygning. Forvaltningen foreslår, at samme regler kan benyttes til at regulere VE-anlæg i forbindelse med eksisterende byggeri. Det vil bidrage til regelforenkling for borgere og rådgivere samt lette sagsbehandling, hvis reglerne harmoniseres på tværs af bygningsreglementet og elforsyningslovgivningen.

Værdien af borgerinddragelse i den grønne omstilling

Københavns Kommune arbejder aktivt for, at vores borgere kan deltage i arbejdet med at drive den grønne omstilling. Erfaringer har vist, at solceller på eget tag giver øget forståelse for sammenhængen mellem forbrug og produktion fra VE (SBI 2021:09), og hermed giver positive afledte effekter på energiadfærden. Etageejendomme med eget solcelleanlæg har også mere opbakning blandt beboerne til opsætning af egne elbilladestander, hvilket kan bidrage til en hurtigere grøn omlægning af transportsektoren. Både Elmarkedsdirektivet (2019/944) og VE II

Direktivet (2018/2001) fra EU lægger vægt på mulighederne i og behovet for at inddrage borgerne i den grønne omstilling, og forvaltningen vurderer på samme vis, at det giver betydelige sidegevinster i form af både demokratisk forankring og tempo i omstillingen.

Herudover lægger forvaltningen vægt på, at alle københavnere skal kunne deltage i den grønne omstilling. Der er i dag reduktion i elafgift til elbillader, industri og villaer med varmepumper med et forbrug over 4000 kWh/år eller eget solcelleanlæg. Dette risikerer at medføre en økonomisk forfordeling, hvor villaejere med solceller, elbil og batterikapacitet til at beholde mest mulig strøm på egen matrikel, gennem tarifysystemet er systematisk bedre stillede end de, der bor i lejlighed og typisk har lavere indtægter. I en etageejendom med et mellemstort solcelleanlæg vil hovedparten af elforbruget under alle omstændigheder forsat blive tilkøbt, og der vil dermed blive betalt elafgift og nettarif for den strøm, som reelt belaster distributionsnettet. Forvaltningen ser det som afgørende, at borgerne oplever at have lige muligheder for at deltage i den grønne omstilling, uanset om de bor i parcelhus eller lejlighed.

Bredere blik for samfundsøkonomiske konsekvenser

Det kræver investeringer og udbygninger at omstille energisystemet til fossiltfrit, fluktuerende energiproduktion, og mulighederne for lokal VE-produktion har betydning for en lang række områder. Københavns Teknik- og Miljøforvaltning arbejder gennem kommunens Klimaplan 2025 for at reducere hovedstadens CO₂ udledning, gennem både centrale, tekniske indsatser og et stærkt samarbejde med borgere og erhvervsliv. Her ser vi blandt andet, at et fokus på hvordan BIPV kan erstatte andre byggematerialer i f.eks. tag og facadebeklædning bidrager til at reducere meromkostninger ved solceller, reducerer byggeriets CO₂ udledning, aktiverer borgerne, og fungerer som erhvervsfremme for danske virksomheder der udvikler nye produkter med høj arkitektonisk kvalitet.

Der savnes en bredere diskussion og beregning af samfundseffekterne af dette høringsforslag. Hvor f.eks. fremskrivninger af den øgede elektrificering af varme og transport indregnes i provenutabet hos staten, og der tages højde for de positive effekter på energiadfærd og demokratisk forankring som en mulighed for lokal VE-produktion kan give.

Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning efterspørger en politisk diskussion af, hvorvidt værdien af øgede private investeringer og medejerskab til den grønne omstilling hos beboere i etageejendomme, samt ligestilling af borgerne på tværs af indkomst og boligform, kan retfærdiggøre et minimalt tab af elafgifter, PSO og nettarif. Dette vil bidrage til en lettere administration og kan accelerere den nødvendige grønne omstilling af både energisystemet og transportsystemet, så Danmark kan opnå Klimalovens reduktionsmål for 2030 og 2050.

Med venlig hilsen

Janus Christoffersen

Enhedschef, Bygningsfornyelse,
Teknik- og Miljøforvaltningen,
Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold